

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

PROFESIONĀLAJĀ IZGLĪTĪBĀ IESAISTĪTO
VISPĀRIZGLĪTOJOŠO MĀCĪBU PRIEKŠMETU PEDAGOGU
KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANA

Inta Genese-Plaude

E- Kulturoloģija

Indivīda un sabiedrības attiecības kultūrā

Indivīds un vara. Indivīds un ideoloģija

Materiāls izstrādāts

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”
prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”

pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”

aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”

apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu
kompetences paaugstināšana”

Latvijas Universitātes realizētā projekta

**„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”**

(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,

LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2010

Fragments no Grobiņas vidusskolas skolotāja Egila Juceviča grāmatas *Laiks. Cilvēki. Grobiņa.*

Šī grāmata ir pirmais mēģinājums apkopot vēsturi par Grobiņu- Latvijas pilsētu ar unikālu pagātņi- no vissenākajiem laikiem līdz 1945. gadam. Tā ir pirmā apdzīvotā vieta mūsu valstī, kas minēta rakstu avotos. Vienlaikus ar bagātīgu vēstures materiālu apkopojumu grāmata spilgti izgaismo laikmeta sociālo un kultūras notikumu un procesu atbalsošanos Latvijas mazpilsētā.

[..] 1939. gada centrālais notikums bija Valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa Grobiņas apmeklējums maija beigās. Viņa vizītei „KV”(laikraksts „Kurzemes Vārds”- I. G.-P.) veltījis plašu, izvērstu aprakstu.

Grobiņā prezidentu sagaidīja neredzēti lieli ļaužu pulki. Pie goda vārtiem ar uzrakstu „Sveiks, vadoni, dižais vienotāj!” goda vadā stāvēja aizsargi, tur pulcējās arī Liepājas apriņķa divpadsmit pagastu vecākie, Grobiņas pilsētas un pagasta valdes locekļi, viesi no Liepājas un daudz citu sagaidītāju.[..]

Goda vārtos valsts saimnieku sagaidīja Grobiņas pilsētas galva Dr. O. Ēvalds un Grobiņas pagasta vecākais K. Sūnaitis. Noklausoties pagasta vecākā apsveikumu, prezidents izsacīja savu prieku redzēt kopā vienā saimē Grobiņas pilsētas un pagasta iedzīvotājus, kas lai būtu liecība par vienprātības garu, kāds valda Grobiņā.[..]

Tad prezidents cauri skolēnu rindām, sarkanbaltsarkaniem karodziņiem gaisā plīvojot, ziediem viņa ceļā kaisoties un mazo balstiņu suminājumiem skanot, devās uz Grobiņas pamatskolas dārzu, kur zaļajā laukumā notika skolas izlaiduma akts. Tajā piedalījās arī zemkopības ministrs J. Birznieks, kurš skolas izlaidumā bija ieradies no Nīcas. zaļumiem pušķotā un karogiem rotātā paaugstinājumā stāvēdams, prezidents smaidīdams saņēma suminājums, kas nerimstoši skanēja no laukuma, kurā bija pulcējušies šī retā brīža aculiecinieki. Paaugstinājuma priekšā nostājušies 22 Grobiņas pamatskolu beigušie absolventi. Prezidents teica svētku runu, un svētku dalībnieku lielo pulku jo bieži pāršalca apausu vētras. Šo svinīgo brīdi visi savās sirdīs sajuta kā vienu no nozīmīgākajiem mirkļiem savā dzīvē, bet jo īpaši skolu beigušie, kā arī bērnu vecāki, kuru acīs mirdzēja pārlaimība un lepnums. Skolas priekšnieks V. Punenovs paziņoja, ka pieciem sekmīgākajiem skolēniem Grobiņas pilsēta noguldījusi ar krājgrāmatiņu naudas balvu pilsētas krājkasē, kam prezidents pievienoja arī savu ziedojumu- 20 latu katram.

Pasniedzot grāmatu „uzvaras ceļš, prezidentam bija laipns vārds sakāms katram grāmatas saņēmējam.

Pamatskolas priekšnieks pateicās prezidentam par to lielo atbalstu, kādu Grobiņas skola saņēmusi caur prezidenta draudzīgo aicinājumu, ar kuru nesalīdzināmi kuplāka kļuvusi skolas bibliotēka un auguši mācību līdzekļu krājumi. Viņš pateicās prezidentam par dāvanām skolai- trim ēvelsoliem zēnu rokdarbiem un divām šujmašīnām meitenēm, kā arī lielo trauku krājumu. Svinīgs bija brīdis, kad izlaiduma klases dalībnieks ar liecinājuma vārdiem nodeva skolas karogu piektajai klasei, kuras mazais pārstāvis dedzīgos vārdos solījās to glabāt un svētu turēt.

[..] Pateicības gaviles pāršalca svētku laukumu, kad pagasta vecākais paziņoja, ka Valsts prezidents ziedojis Grobiņas pagastam 20 000 latus un Grobiņas pilsētai 10 000 latus, lai ar to dzēstu parādu, kas cēlies pirms astoņiem gadiem, ceļot jauno apvienoto skolu. Tāpat prezidents ziedojis lielāku summu pagasta nespējnieku atbalstīšanai.

[..] tad prezidents skolas jaunajā parkā iedēstīja Vadoņa ozolu kā liecinājumu nākamajām paaudzēm par šīs dienas lielajām svinībām.

[..] gaviļu sveikts, prezidents devās uz pagasta valdes namu, bet pēc tam iegriezās Grobiņas baznīcā. Tur mācītājs K. Valters paskaidroja, ka baznīcas izdaiļošanai no nepieciešamajiem 10 000 latiem draudzei izdevies savākt tikai 2600. To dzirdot, prezidents arī no savas puses baznīcas vajadzībām ziedoja 1000 latus. [..]

Pie skolā klātā pusdienu galda prezidents sarunās ar pagastu vecākiem jo dzīvi interesējās par pagastu dzīvi un vajadzībām.[..]

(Jucevičs E. *Laiks. Cilvēki. Grobiņa.*// Grobiņas pilsētas Dome, 2009., 237.-238.lpp.)

Iespējamie jautājumi diskusijai:

- Kādas sabiedrības un līdera attiecību šķautnes Jūs saskatāt fragmentā kontekstā ar faktu, ka K. Ulmanis pārstāvēja autoritāru režīmu?
- Kā izpaužas vara šajā aprakstā? Kā raksturojama varas (prezidenta) īstenotā kultūrpolitika?
- Kā raksturojama vizītes apraksta noskaņa, ko Jūs secināt par žurnālista pieeju šī raksta sagatavošanā? (*Grāmatā tuvu tekstam pārstāstīta laikrakstā „Kurzemes Vārds” 1939. g. maijā publicētā reportāža- I.G.-P.*)

